

Sygn. akt VII U 997/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekr. sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 lipca 2019 r. w Warszawie

sprawy M. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

na skutek odwołania M. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 9 lipca 2018 r. znak: (...)

1. oddala odwołanie,

2. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W..

UZASADNIENIE

M. T. w dniu 1 sierpnia 2018r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 9 lipca 2018r., znak: (...)odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony zaznaczył, że stan jego zdrowia w dalszym ciągu uniemożliwia mu podjęcie zatrudnienia, ponieważ oczekuje na konsultacje lekarskie oraz skierowanie na operację kręgosłupa (odwołanie z dnia 1 sierpnia 2018r., k. 3 a.s.)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 31 sierpnia 2018r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł, że ubezpieczony pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem. Wymienione świadczenie przysługiwało do dnia 30 kwietnia 2018r. W dniu 5 kwietnia 2018r. wnioskodawca złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ale komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 5 lipca 2018r. uznała, że nie jest niezdolny do pracy. Na podstawie tego orzeczenia organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 9 lipca 2018r. odmówił prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odpowiedź na odwołanie z dnia 31 sierpnia 2018r., k. 6 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. T., urodzony w dniu (...), ukończył szkołę zawodową przyzakładową i z zawodu jest monterem elektronikiem. Pracował jako metaloplastyk, kontroler poboru energii, inspektor, operator urządzeń przygotowywania danych, a także kierowca samochodu osobowego.

W dniu 5 listopada 2015r. ubezpieczony uległ wypadkowi przy pracy i z tego tytułu pobierał najpierw świadczenie rehabilitacyjne, a potem złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Decyzją z dnia 11 października 2017r. została mu przyznana renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w kwocie zaliczkowej na okres do 30 kwietnia 2018r., zaś decyzją z dnia 7 listopada 2017r. organ rentowy przyznał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy w kwocie zaliczkowej na okres do 30 kwietnia 2018r. Drugie z wymienionych świadczeń decyzją z dnia 28 lutego 2018r. zostało przeliczone (świadczenia pracy, decyzja ZUS z dnia 11 października 2017 roku o przyznaniu renty z tytułu w częściowej niezdolności do pracy, decyzja ZUS z dnia 7 listopada 2017r. o przyznaniu renty z tytułu w częściowej niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, decyzja ZUS z dnia 28 lutego 2018r. o przeliczeniu renty z tytułu w częściowej niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy – akta organu rentowego).

Orzeczeniem z dnia 27 lutego 2018r. Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. zaliczył M. T. okresowo do lekkiego stopnia niepełnosprawności, oznaczając jako symbol niepełnosprawności 05 - R. Orzeczenie zostało wydane na okres do 28 lutego 2020r. i wskazano w nim, że M. T. może podjąć zatrudnienie na otwartym rynku pracy oraz, że w związku z naruszoną sprawnością organizmu ma istotne obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 27 lutego 2018r., k. 45 a.s.).

Zawiadomieniem z dnia 27 marca 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował ubezpieczonego o wstrzymaniu wypłaty okresowej renty z tytułu niezdolności do pracy z dniem 30 kwietnia 2018r. (zawiadomienie z dnia 27 marca 2018r. – akta organu rentowego).

W dniu 5 kwietnia 2018r. ubezpieczony złożył w Oddziale ZUS wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek z dnia 5 kwietnia 2018r. – akta organu rentowego). W toku postępowania wyjaśniającego został skierowany na badanie prowadzone przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem wydanym w dniu 5 czerwca 2018r. uznał, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. Tak samo w dniu 5 lipca 2018r. orzekła komisja lekarska ZUS. W oparciu o powyższe orzeczenie organ rentowy w dniu 9 lipca 2018r. wydał decyzję znak: (...)w której odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 5 czerwca 2018r., orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 5 lipca 2018r., decyzja ZUS z dnia 9 lipca 2018r. – akta organu rentowego).

Postanowieniem z dnia 14 września 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. sprostował oczywistą omyłkę pisarską w decyzji z dnia 9 lipca 2018r., znak: (...)wskazując że w treści decyzji omyłkowo wpisano, że ZUS odmawia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, natomiast prawidłowo powinno być wpisane, że odmowa dotyczy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku wypadkiem przy pracy (postanowienie ZUS z dnia 14 września 2018r. – akta organu rentowego).

M. T. złożył odwołanie od decyzji z dnia 9 lipca 2018r. (odwołanie z dnia 1 sierpnia 2018r., k. 3 a.s.). W toku postępowania zainicjowanego tym odwołaniem Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych ortopedy i neurochirurga celem ustalenia, czy ubezpieczony jest całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy, a jeżeli tak to, czy niezdolność ta powstała w związku z wypadkiem przy pracy, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki okres (postanowienie z dnia 18 września 2018r., k. 12 a.s., postanowienie z dnia 11 marca 2019r., 79 a.s.).

Na podstawie opinii biegłego sądowego ortopedy M. G. – głównej i uzupełniającej - Sąd Okręgowy ustalił, że M. T. w wyniku wypadku przy pracy jakiemu uległ w dniu 15 listopada 2015r. doznał urazu ścięgna A. prawego, było to zerwanie, które wymagało leczenia operacyjnego. Leczenie operacyjne było powikłane stanem zapalnym,

który utrzymywał się około 4 miesięcy. Ubezpieczony trzykrotnie korzystał z leczenia sanatoryjnego w ramach prewencji rentowej ZUS oraz pięciokrotnie z dwutygodniowych sesji rehabilitacyjnych. Biegły sądowy ortopeda, po przeprowadzeniu badania oraz analizie dokumentacji medycznej ubezpieczonego, nie stwierdził jednak ani częściowej, ani całkowitej niezdolności do pracy. Podkreślił, że ubezpieczony w przeszłości doznał urazu, który goił się z opóźnieniem, ale ostatecznie uzyskano wygojenie bez stanu zapalnego z zachowaną ciągłością i czynnością. Z kolei stan kręgosłupa M. T. nie powoduje niezdolności do pracy, gdyż przeprowadzone badanie ortopedyczne nie ujawnia jakiegokolwiek dysfunkcji kręgosłupa. Biegły wskazał, że ruchy kręgosłupa są wykonywane swobodnie, w prawidłowym zakresie bez obiektywnych objawów zespołu bólowego. Poprawa stanu zdrowia w sensie ortopedycznym polega zatem na wygojeniu ścięgna A. z uzyskaniem wystarczająco dobrego zakresu ruchu stawu skokowego. Ze względu na stan ortopedyczny biegły ocenił więc, że M. T. jest zdolny do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i umiejętnościami (opinia biegłego sądowego ortopedy M. G. z dnia 30 października 2018r., k. 31 - 33 a.s., opinia uzupełniająca biegłego sądowego ortopedy M. G. z dnia 30 stycznia 2018r., k. 64 a.s.).

W oparciu o opinię biegłego sądowego specjalisty neurochirurga A. M. Sąd ustalił natomiast, że ubezpieczony cierpi na chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, która dotyka każdego człowieka, a jej cechą charakterystyczną jest występowanie okresów nawrotów i remisji dolegliwości. Istnienie zmian zwyrodnieniowych, nawet przy kwalifikacji do leczenia operacyjnego, przy stwierdzonym stanie neurologicznym (bez cech uszkodzenia nerwów), nie powoduje jednak niezdolności do pracy w charakterze rentowym. Biegła ponadto wyjaśniła, że o niezdolności do pracy w przypadku choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa decyduje długotrwałość oraz nasilenie istotnych ubytkowych objawów neurologicznych. Z dokumentacji medycznej M. T. nie wynika natomiast, żeby dochodziło u niego do długotrwałych istotnych ubytkowych objawów neurologicznych, które uniemożliwiałyby podjęcie pracy zawodowej. Ubezpieczony w przypadku nasilenia objawów może korzystać z krótkotrwałych zwolnień lekarskich, a leczenie operacyjne, jeżeli do niego dojdzie, również może odbyć się w ramach zwolnienia lekarskiego (opinia biegłego sądowego neurochirurga A. M. z dnia 26 marca 2019r., k. 90 - 92 a.s.).

Wskazany stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sądowych oraz w aktach organu rentowego, a także na podstawie opinii biegłych sądowych ortopedy i neurochirurga. Wśród dokumentów znalazła się głównie dokumentacja medyczna M. T., w tym historii choroby i leczenia, a także wyniki badań, zawierające podstawowe informacje o schorzeniach, na które cierpi ubezpieczony oraz informacje odnośnie ich leczenia, które zostały ocenione jako wiarygodne.

Podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie stanowiły także opinie wydane przez biegłych sądowych: neurochirurga A. M. oraz ortopeda M. G., które Sąd ocenił jako rzetelne, gdyż zostały wydane w oparciu o obiektywne badania ubezpieczonego, przy uwzględnieniu dokumentacji medycznej. Ponadto, treść opinii jest jasna i logiczna, a także wyczerpująco i przekonująco uzasadniona. Z tych też względów opinie te nie budziły wątpliwości i zastrzeżeń. Sąd przyjął zatem opinie biegłych sądowych jako podstawę dokonanych ustaleń, uznając, że brak jest podstaw do ich negowania oraz uwzględnienia zarzutów ubezpieczonego. Ubezpieczony takie zarzuty zgłosił przede wszystkim wobec opinii M. G.. Sąd mając na uwadze wątpliwości M. T., a także złożenie nowych dokumentów, dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłego sądowego ortopedy. W tej opinii ortopeda M. G. wyjaśnił na czym polegała poprawa stanu zdrowia ubezpieczonego w stosunku do tego okresu, kiedy pobierał świadczenie rentowe i to wyjaśnienie, przede wszystkim w kontekście informacji medycznych zawartych w opinii głównej, nie budziło wątpliwości. Jeśli chodzi zaś o opinię biegłego sądowego neurochirurga, to wobec tej opinii M. T. nie zgłosił zarzutów, podobnie jak organ rentowy. Sąd mając na uwadze tę okoliczność, jak również wyczerpujący charakter opinii biegłego ww. specjalności, opinię tę przyjął jako podstawę ustaleń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. T. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 9 lipca 2018r., znak: (...), podlegało oddaleniu.

W rozpatrywanej sprawie odwołujący w okresie do 30 kwietnia 2018r. pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. W związku z nadchodzącym upływem terminu, na jaki powyższe świadczenie zostało mu przyznane, wystąpił z wnioskiem do organu rentowego o ponowne przyznanie mu prawa do renty. Organ rentowy zaskarżoną decyzją odmówił przyznania takiego prawa, opierając się na przepisach ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz.U. z 2018r., poz. 1376), zwanej dalej „ustawą wypadkową”. Przy czym w sprawie nie było sporne, że ubezpieczony uległ wypadkowi przy pracy w rozumieniu art. 3 ustawy wypadkowej. Oś sporu wyznaczało tylko i wyłącznie ustalenie dotyczące tego, czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy zarobkowej w związku z wypadkiem przy pracy, któremu uległ w dniu 15 listopada 2015r.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 wskazanej ustawy, z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Z kolei w myśl art. 17 ust. 1 ustawy wypadkowej, przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej i dodatku do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Definicję niezdolności zawiera przepis art. 12 ust. 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2018r., poz. 1270), który stanowi, że niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Zgodnie z art. 13 ww. ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, a także możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Dokonując oceny przewidywanego okresu niezdolności do pracy zarobkowej bierze się pod uwagę przesłanki wynikające z treści § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 2004 roku w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. z 2004r., Nr 273, poz. 2711), czyli charakter i stopień naruszenia sprawności organizmu oraz rokowania odzyskania zdolności do pracy. Treść powołanych przepisów obliguje do tego, aby niezdolność do pracy rozpatrywać indywidualnie w odniesieniu do konkretnej osoby, przy uwzględnieniu jej stanów chorobowych, wieku i kwalifikacji.

W rozpatrywanej sprawie sąd dysponując zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a przede wszystkim mając na uwadze dostępną dokumentację medyczną, dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych ortopedy i neurochirurga celem ustalenia, czy stan zdrowia ubezpieczonego uzasadnia stwierdzenie niezdolności do pracy pozostającej w związku z wypadkiem. Powołani biegli wyjaśnili, że uwzględniając dokumentację medyczną i wyniki badań, jakie sami przeprowadzili, nie ma podstaw, aby z perspektywy ortopedycznej i neurologicznej uznać M. T. za osobę nadal niezdolną do pracy. Biegły ortopeda podkreślił, że zastosowane dotychczas leczenie i rehabilitacja pozwoliły na uzyskanie zadowalającej poprawy stanu zdrowia ubezpieczonego. Natomiast biegły neurochirurg wyjaśnił, że istnienie zmian zwyrodnieniowych, nawet przy kwalifikacji do leczenia operacyjnego, w przypadku braku cech uszkodzenia nerwów, nie powoduje niezdolności do pracy w sensie rentowym. Stwierdzone schorzenia mogą wymagać okresowo dalszego leczenia oraz rehabilitacji, ale mogą być leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy.

Uwzględniając wskazane wnioski biegłych sądowych, ocenę ich opinii, o której była mowa, a także okoliczność, że decyzja poddana kontroli Sądu odnosiła się do świadczenia związanego z wypadkiem przy pracy, Sąd nie powoływał w sprawie kolejnych biegłych sądowych. Inne schorzenia, na które zwracał uwagę ubezpieczony, np. o charakterze okulistycznym, urologicznym itp. nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia o prawie do świadczenia rentowego w

związku z wypadkiem przy pracy. Takie świadczenie, jak sama nazwa wskazuje i jak wynika z cytowanych przepisów, przyznawane jest jako następstwo wypadku przy pracy. Mogą być zatem brane pod uwagę tylko takie schorzenia, które powstały po wypadku, w związku z tym, że miał on miejsce. W przypadku ubezpieczonego, który w wypadku przy pracy doznał zerwania A. prawego, ocenie mogła być poddana ta więc tylko sfera jego stanu zdrowia, która z tym była bądź mogła być związana.

Podsumowując, Sąd ocenił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 9 lipca 2018r. jako zgodną z prawem i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił.

Wniosek ubezpieczonego o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z ogólnym stanem zdrowia, a nie tylko tym wynikającym z wypadku przy pracy, Sąd na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.. W myśl powołanego przepisu, jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu. Przepis ten akcentuje wyłącznie kontrolną funkcję postępowania sądowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i zasadę, że jego przedmiotem może być tylko żądanie (stan faktyczny i wniosek), które zostało już wcześniej merytorycznie rozpoznane przez organ rentowy. W postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych niedopuszczalne jest więc merytoryczne rozpoznanie żądań, które wykraczają poza podstawę faktyczną decyzji zaskarżonej odwołaniem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1980r., III URN 52/79 i z dnia 29 września 2000r., II UKN 759/99; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 22 maja 2013r., III AUa 346/13, Lex nr 1315695).

W przedmiotowej sprawie w zaskarżonej decyzji oraz we wniosku, który spowodował jej wydanie, nie było mowy o rencie z tytułu niezdolności do pracy, a o rencie z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy jako stanowiącej kontynuację pobieranego świadczenia („wniosek o ponowne ustalenie prawa (...)"). Żądanie przyznania prawa do renty z ogólnego stanu zdrowia ubezpieczony po raz pierwszy wyraźnie wyartykułował w postępowaniu sądowym, stąd nie było możliwości rozstrzygnięcia przez Sąd o tym żądaniu i dlatego zostało orzeczone jak w punkcie 2 wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć (...)